

Tēma:
uzņēmējdarbības
veicināšana
Madonas reģionā.

DZĪVE TUVPĻĀNĀ

Arī reģionos var radīt unikālus produktus

IVETA ŠMUGA

LIAA Madonas biznesa inkubatora mērķis ir atbalstīt jaunu dzīvotspējīgu un konkurētspējīgu komersantu izveidi un attīstību, nodrošinot biznesa ideju autoriem, kuri veic vai gatavojas veikt saimniecisko darbību, mikro, maziem un vidējiem komersantiem uzņēmējdarbībai nepieciešamās konsultācijas, apmācības un pasākumus par vispārīgiem uzņēmējdarbības jautājumiem, mentoru atbalstu, telpas un 30—50% grantu līdzfinansējumu komersantu darbības izmaksām (mārketingam, grāmatvedībai, prototipu izstrādei, izejmateriāliem, iekārtām). 1. septembrī visiem LIAA biznesa inkubatoriem, arī Madonas BI, palīka 6 gadi.

— Biznesa inkubatoru programmā ieguldītāis finansējums ir attaisnojies, jo inkubatora dalībnieki kopumā valstij nodokļu veidā ir atdevuši vairāk, nekā saņēmuši pretī atbalsta veidā. Protams, ne katram ir tā pozitīvā proporcija, jo vajadzīgs ilgāks laiks attīstībai. — uzsvēr LIAA Madonas biznesa inkubatora vadītāja IVETA VABULE, ko “Stars” aicināja uz sarunu.

— 20. septembrī noslēdzās jaunā dalībnieku uzņemšana pirmsinkubācijas (PINK) programmā. Kāda bija aktivitāte?

— Mūsu inkubatorā salīdzinoši aktivitāte nebija tāda kā pavasara uzņemšanā, kad lielāko daļu pieteikumu saņēmām jau pirmajā nedēļā. Vairbūt to var saistīt ar ekonomisko situāciju, ar noskaņojumu, ka uz jaunām lietām koncentrējamies mazāk, būtiskam ar zināmu piesardzību, jo vairāk nākas tērēt resursus un domāt, kā pavadīsim un pārdivosim ziemu. Taču grupa ir nokomplektēta, uzņemti 20 biznesa ideju autori, patlaban norit dokumentu kārtošana.

— Tagad katrs savu ideju droši vien apsver no visām pusēm, jo viss kļūvis dārgs, inflācijas skrējienis turpinās.

— Tie, kas par savu ideju deg, vienmēr atradīs variantus. Pie mums mācoties, var parēķināt, vai pie šābrīža cenām ideja būs rentabla

Iveta Vabule: — Šovasar ieviesām jaunu dalībnieku sadarbības formu, kad tiekas vienas nozares pārstāvji.

AGRA VECKALNIŅA foto

vai tomēr ne. Tās ir zināšanas, ko biznesa inkubators piedāvā apgūt dalībniekiem bez maksas. Pie mums nav tradicionālās mācīšanās kā skolā ar ieskaitēm un eksāmeniem. Jo visu, ko dara, uzņēmējs pilda savā labā — izsver, rēķina, domā, kas būs potenciālais pircejs, mācās, kā uzrunāt klientus, sadarboties partnerus, noskaidro, cik kas maksās, kā gūs ieņēmumus. Tas nav tradicionālais biznesa plāns, bet biznesa modelis — salikt visu pa plauktiņiem. Nesen, 23. septembrī, bija pavasara PINK grupas izlaidums. Sākumā bija 21 dalībnieks, protams, ne visi pabeidza. Taču esam priecīgi, ka tie, kuri aiziet līdz galam, beidz ar rezultātiem. Rezultāti ir dažādi — reģistrēts komersants, piemēram, sabiedrība ar ierobežotu

atbildību, kas jau uzsāk darbību. Savukārt cits reģistrē saimniecisko darbību, nodrošina sav darbavietu, vai arī izolotā biznesa ideja ir papildu nodarbošanās. Taču ir arī variants, kad, visu saliekot pa plauktiņiem, pats nonāk līdz secinājumam — nē, biznesa nebūs!

— Kādās nozarēs pārsvarā isteno idejas?

— Mēbeļu ražošana, tūrisms, bērnu rotaļlietas, pārtikas ražošana, arī veselīga pārtika, ir alkohola ražotāji. Viens ir modelēt biznesa izlaidumus. Sākumā bija 21 dalībnieks, protams, ne visi pabeidza. Taču esam priecīgi, ka tie, kuri aiziet līdz galam, beidz ar rezultātiem. Rezultāti ir dažādi — reģistrēts komersants, piemēram, sabiedrība ar ierobežotu

pieslēgties klāt LLU pārtikas tehnoloģi. Izmantot šo iespēju, ir tapis “Madonas Uguns siers”, SIA “Letari” čipsi “O’Byte” u. c.

— Inkubatorā cilvēkiem vairāk veidojas zināšanas par biznesu?

— Jā, pirmsinkubācijā vairāk mācām, palīdzam izveidot biznesa modeli. Taču lielākais ieguvums reģionam ir no LIAA BI inkubācijas programmas. Tās dalībnieki saņem ne tikai zināšanas, bet arī finansiālu atbalstu sava biznesa attīstīšanai. Prieks, ka to izmanto jauni cilvēki, kas atgriežas uz dzīvi reģionos. Tas ir liels pluss, ka novērtē to, ka lielās iespējas nav tikai Rīgā vai ārzemēs. Reģionos ļoti veiksmīgi var kombinēt atbalstu uzņēmējdarbības uzsākšanai — ir biznesa inkubators, ir pašvaldības grantu konkurss, ir LEADER projekta konkurss, ir LLKC konkurss “Laukiem būt”, ir ALTUM atbalsts. Ieguvums — jaunieši ne tikai atgriežas reģionā, bet šeit arī veido ģimenes. Lepojamies ne tikai ar mūsu dalībnieku rezultatīvajiem rādītājiem (apgrozījuma pieaugums, radītās darbavietas, samaksātie nodokļi, eksporta rādītāji), bet arī ar viņu unikālajiem un interesantajiem produktiem, piemēram, Madonas novadā top veselīgie “O’Byte” čipsi (SIA “Letari”), *raclete* tipa siers (SIA “Madonas Uguns siers”), ziemeļu augu tējas piramidū maisiņos (SIA “Plūkti”), Jēkabpils novadā tiek ražots melnais kļopks šokolādē (SIA “BGC”), Gulbene novadā tiek ražots īpaši liknīgu parkets u. c.

ar LIAA ārvalstu pārstāvniecībām. Mūsu lielākie eksportētāji ir SIA “OBBA CARBON” (kokogļu ražošana), SIA “Timber BI” (mucveida pirts, kempinga namiņi), SIA “LEFF” (liknīju parkets), SIA “Jānis ECO B&C” (salmu jumtu kūlīši).

Tā kā uz inkubācijas programmu ir konkurss, priecājamies, ka gandrīz katrā uzņemšanā starp jaunajiem inkubācijas dalībniekiem ir mūsu pirmsinkubācijas programmas absolventi, piemēram, SIA “H&L” (zīmols “Rūme”), bērnu mēbeļu ražošana), SIA “Brovar” (zīmols “VARA KLĀNU”), alkohola ražošana), SIA “MetWork” (metāla konstrukciju, mēbeļu ražošana), SIA “A Ceramics” (akmens masas trauki), SIA “TreeLand” (bērnu kāpšlīši), SIA “Dooopsis” (vairākkārtlietojamās autiņbikšītes), SIA “WISE meal” (veselīgās maltītes) u. c.

— Kā tiek organizētas apmācības inkubatorā?

— PINK dalībniekiem mācības notiek inkubatora ietvaros tiešsaistē vidēji 2 reizes mēnesī. Mācības vada gan inkubatora darbinieki, gan piesaistītie speciālisti (mārketingas, eksports u. c.). Visu inkubatoru PINK dalībniekiem ir iespēja pasākumos “Lūst vai plīst” uzklaustīt dažādu nozaru, dažādu inkubatoru inkubācijas dalībnieku pieredzes stāstus. Programmas beigās, pēc 6 mēnešiem, tiek prezentēts paveiktās savas idejas attīstība.

Savukārt inkubācijas dalībniekiem notiek specializētas mācības, piemēram, ražošanas efektivizācija, kā sagatavoties eksportam, zīmolvadība, izugsms. BI nodrošina apmācības, sniedz finansiālu atbalstu dalībai starptautiskās izstādēs, sadarbojamies

Palīdz attīstīt uzņēmējdarbību

LAURA ZARIŅA, Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Biznesa inkubatoru departamenta direktoraes vietniece

Latvija šobrīd darbojas 11 LIAA reģionālās biznesa inkubatori ar 9 atbalsta vienībām, kā arī Radošo industriju inkubatoros Rīgā.

Šobrīd varam droši teikt, ka projekts ir bijis veiksmīgs. Kopš inkubācijas programmas uzsākšanas 2017. gadā atbalstu saņēmuši vairāk nekā 900 uzņēmēji. Līdz 2021. gada beigām projektā izie-

toti nedaudz vairāk kā 22 miljoni eiro, savukārt atbalstu saņēmušie komersanti valsts budžetā nodokļu maksājumos veikuši 26,5 miljonus eiro un investīcijās piesaistījuši 30,5 miljonus eiro. Lielākā daļa šo uzņēmēju darbojas tieši reģionos — attīsta ražotnes, rada jaunus darbavietas, veicina jaunu pakalpojumu un produktu attīstību, pašu reģionu atpazīstamību ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās, jo liela daļa radīto produktu un pakalpojumu tiek eksportēti.

Madonas BI ar atbalsta vienībām Gulbenē un Alūksnē sniedz atbalstu uzņēmējiem Madonas, Varakļānu, Gulbenes un Alūksnes novadā. Kopumā biznesa inkubatoru programmā Madonas BI darbības teritorijā kopš 2017. gada sniegts atbalsts 62 uzņēmumiem. Biznesa inkubators veicina jaunu komersantu

rašanas un attīstību reģionā — līdz 2022. gadam piesaistīti 30 jaundibināti komersanti.

Vien 2021. gadā uzņēmumi, kas saņem atbalstu biznesa inkubatorā, papildus jau esošajām reģionālajiem reģionos — attīsta ražotnes, rada jaunus darbavietas, veicina jaunu pakalpojumu un produktu attīstību, pašu reģionu atpazīstamību ne tikai Latvijā, bet arī ārpus tās, jo liela daļa radīto produktu un pakalpojumu tiek eksportēti.

Madonas BI ar atbalsta vienībām Gulbenē un Alūksnē sniedz atbalstu uzņēmējiem Madonas, Varakļānu, Gulbenes un Alūksnes novadā. Kopumā biznesa inkubatoru programmā Madonas BI darbības teritorijā kopš 2017. gada sniegts atbalsts 62 uzņēmumiem. Biznesa inkubators veicina jaunu komersantu

VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI • VIEDOKĻI

LIAA Madonas biznesa inkubators ir lieliska vieta, kur idejām bagātiem jauniešiem uzņēmējiem tās virzīt un attīstīt. Ir daudz uzņēmēju, kas inkubatoru jau ir absolvējuši, bet daudz ir arī tādu, kas tiekas uz šo mērķi.

Ainārs Leimanis, SIA „Ducimus” (Cesvaines alus darītava) vadītājs, ir viens no absolventiem un augstu vērtē to, ko LIAA Madonas biznesa inkubators ir sniedzis: — Biznesa inkubatorā nonācu pavisam nejauši. Kolēģi no Cesvaines vīna darītavas pastāstīja par šādu iespēju. Pirmajā gadā gan netiku

uzņemts, tomēr, neatlaidīgi ejot uz mērķi, uzņēma jau nākamajā gadā. Četrus gadus biju inkubatorā, mācījos, apmeklēju konsultācijas, aktivitātes, ko piedāvāja inkubators. Nu jau esmu absolvents, un pa šo laiku esmu guvis daudz vērtīgu atziņu. Vissvarīgākā laikam ir tā, ka jaunajiem uzņēmējiem bez šāda atbalsta būtu grūti attīstīt savu uzņēmējdarbību. Palīdzība, ko sniedza inkubators, ir nenovērtējama. Iecerētais lielākoties šajos gados tika īstenots, savukārt jaunā dizaina projekts tika īstenots caur “Madona var labāk!”. Madonas novadā patiešām rūpējas un sniedz palīdzību jaunajiem uzņēmējiem. Noteikti iesaku ikvienam, kuram ir laba, dzīvotspējīga ideja, izmantot piedāvājumu, iesaistīties LIAA Ma-

donas biznesa inkubatorā. Tas ir liels ieguvums. Ir daudz uzņēmēju, kuri ir absolvējuši, kas joprojām aktīvi darbojas inkubatorā un attīsta savas idejas.

Jānis Pūcītis 2019. gada janvārī nodibināja savu uzņēmumu SIA „Janis ECO B&C”. Tā darbības virzieni ir viss, kas saistīts ar ekoloģisko būvniecību, proti: salmu jumtu liksāna, niedru jumtu liksāna, vējdziņnavu, ūdensdziņnavu restaurācija, vēsturisku ēku restaurācija, salmu kūlīšu ražošana jumta materiālam, niedru kūlīšu ražošana jumta materiālam.

— Ideja radās, strādājot Zviedrijā pie pazīstama amatnieka, kas iemācīja šo arodu. Par salmu un niedru kūlīšu ražošanu ideja tapa tādēj, ka tūrgū ir šī materiāla deficīts, īpaši salmu materiālam jumtiem. Nodoms realizējās, pateicoties ekoloģiskajiem — bioloģiskajiem — zemniekiem Rankas, Lizuma apkārtnē, kas audzē ekoloģiskos rudzus. Tie aug garī, līdz 2 m, un garums ir galvenais nosacījums, lai ražotu salmus jumta materiālam. Uzņēmuma jumta darbi ir pārsvarā Zviedrijā, bet ražošana — Rankas pagastā, “Sējejs”. Tā kā esam jauns uzņēmums un viss tika sāks no sākuma, lai attīstītu ražošanu un pārējo, vajag lielas investīcijas jaunām iekārtām un tehnoloģijām. Protams, ir savs biznesa kapitāls, izmantoju LAD

projektus un arī biznesa inkubatora iespējas. Madonas biznesa inkubatorā esmu kopš 2021. gada aprīļa un joprojām aktīvi turpinu tur darboties. Uzņēmumam ir izvirzīti finansiālie un attīstības rādītāji, kas jāsasniegt ar biznesa inkubatora finansējuma palīdzību, proti, stabila ražošana un regulāri jumta projektu darbi Zviedrijā, Latvijā un citur ES. Ir uzsākts process jauna produkta ražošanai, proti, kokteiļu sūcāmie salmiņi no niedru stiebriem. Arī šis ir viens no biznesa inkubatora atbalsta projektiem. Ieguvumu ir daudz, atbalsts liels. Bez šādām iespējām būtu grūti pašam visu īstenot. Turpināšu darboties, lai attīstītu savas idejas.

AGRITA NUSBAUMA-KOVALEVSKA

Vai tuvāk mājai, tuvāk sirdij?

INESE ELSINA

Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras Madonas biznesa inkubatora atbalsta vienības Gulbenē un Alūksnē koordinē un vada Līga Zvirgzdiņa.

Janvārī būs gads, kopš struktūra darbojas Alūksnē, savukārt Gulbenē būs divi gadi.

— Man tā nav sveša joma, jo arī iepriekšējā darba pieredze saistījās ar projektiem, — pauž Līga Zvirgzdiņa. — Ir interesanti, radoši, un prieks redzēt, kā jaunie no nekā, no idejas aizmetņa pamazām attīstās. Kaut tikai nodibina uzņēmumu un izveido vienu darbavietu. Tos visus, kas uzņemti inkubācijas programmā, varam atbalstīt finansiāli un sekot tam, kā viņi aug un iverdina. Iedodam viņiem atspēriena punktu, kas jaunajiem ir ļoti svarīgs. Šobrīd inkubācijas programmā uzņemšana ir beigusies, strādājam ar esošajiem klientiem.

Pirmsinkubācijā uz visām trim vietām pieteicās 20.

Jautāta par atbalsta vienībām plašāk, Līga Zvirgzdiņa saka: — Alūksnē interese ir mazāka. Tur vēsturiski ir

Mirkļis no izlaiduma Madonas biznesa inkubatorā, kurā piedalījās pārstāvji no Alūksnes, Gulbenes un Madonas.

lieli uzņēmumi, kas nodarbina plašu darbinieku skaitu. Otrkārt, Alūksnes izglītības iestādēs nav skolēnu mācību uzņēmumu. Trešais — novada pašvaldībā nav izveidots grantu konkurss, kas jaunajiem potenciālajiem uzņēmējiem dotu iespēju pamēģināt, sniegtu atbalsta uzrāvienu pirmajiem

gadiem. To daudzi pārmet — kāpēc blakusnovados konkursi ir, bet Alūksnē nav. Līdz ar to viņiem iznāk visu darīt saviem spēkiem, nav atbalsta punkta un palīdzības. Jēkburam iesācējam ir svarīgi apzināties, ka nesi viens, ka kāds tev tic. Tāpēc visu cieņu Madonai un Gulbenei, jo šo

Piedalīties un smelties pozitīvu iedvesmu

LAURA KOVTUNA

Dīvus gadus pēc ziedu un dāvanu veikala “Ievziedi un ogas” atvēršanas Ērgļos jaunā uzņēmēja Ieva Vecvagare secina, ka visvairāk biznesa uzsākšanā viņai palīdzējušas LLKC apmācību laikā gūtās zināšanas, savstarpējā ideju apmaiņa ar pārējiem dalībniekiem, kā arī pieredzes apmaiņas braucieni pie jau veiksmīgiem uzņēmējiem.

Ieva ir no Liepājas, bet pirms septiņiem gadiem pārcēlusies uz dzīvi Ērgļos, kad arī radusies ideja uzsākt savu uzņēmējdarbību. Labu laiku viņa šaubījusies par saviem spēkiem uzņēmējdarbībā un iespējām lauku mazpilsētā. Kad Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra (LLKC) Madonas nodaļa izsludināja si apmācības jaunajiem dalībniekiem 2019. gadā, Ieva tām pieteikusies ar domu palīdzēt drauga uzņēmējdarbībai, kas saistīta ar gaļas liellopiem. Tomēr jau otrajā nodarbībā sapratīs — “nē, es grību ko savu!”. Attiecīgi, tikai pateicoties pasniedzēju spējai iedvesmot, dzimusi ideja par “Ievziedi un ogām”.

LLKC apmācības dalībnieki mācījies veikt tirgus izpēti, noteikt mērķauditoriju, konkurenci, sastādījuši biznesa plānu, uz kā pamata leva arī praktiski uzsākusi uzņēmumu „Ievziedi un ogas”. — Protams, reālā situācija ieviesa

Ieva Vecvagare par jauno uzņēmēju kļuvusi, pateicoties LLKC rīkotajām mācībām.

nelielas korekcijas, piemēram, biju paredzējusi ziedu kastes realizēt nelielākā apjomā, jo tas bija kas jauns, baidījās, ka cilvēkiem šķīts par dārgu. Bet tās aizgāja vienkārši uz urrā. Kaut kas no biznesa plāna neizpildījās, bet kas cits — *reiz 10*, — tagad jau secina Ieva.

Tāpat LLKC Madonas nodaļa apmācību ietvaros reizi nedēļā organizējusi pieredzes apmaiņas braucienus pie LLKC ideju konkurss “Laukiem būt!” uzvarētājiem, uzņēmējiem, kas jau veiksmīgi darbo-

mes atšķiras. Tā ka darba pietiek visiem, — par apmeklētāju trūkumu nesūdzas Ieva Vecvagare.

Uzņēmēja turklāt jau sākumā apzināti izvēlējusies veikalīņu atvērēt ne tikai ziediem, bet arī dāvanām, apveikumu kartītēm. Ir vairāki vietējie amatnieki, ar ko veikala īpašniece sadarbojas.

— Ejot ciemos, šeit var atrast visu tam nepieciešamo. Ir viss, sākot no grieztajiem ziediem, pušķiem, ziediem podos, ziedu kastēm, līdz pat sēru pušķiem, sniedz arī dekorēšanas pakalpojumus. Un paralēli arī amatnieku ražojumi, kartītes, — Ieva teic. Tāpēc arī nosaukums — leva ziedi jeb “Ievziedi”, gan īpaši *odziņa* dāvanām jeb “ogas”.

Jautāta, vai nav izjutusi birokrātijas slogu jaunajiem uzņēmējiem, Ieva atklāj, ka sāpīgu mācību guvusi gan.

— Iesākumā jau daudz no tā nesapratu un, reģistrējot uzņēmumu, nepareizi vietā ievilku ķekšīti — “mazkapitāla SIA” vietā atķekšēju “mikro SIA”. Tas nozīmēja, ka no visiem ienākumiem 15% bija jāmaksā

valstij. Kad to sapratu un lūdzu palīdzēt mainīt, Uzņēmumu reģistra darbiniece atbildēja, ka man pašai viss jau jāzina, ja reiz esmu atnākusi. Kā jaunam uzņēmējam tas bija ļoti sāpīgi — par trim mēnešiem veiksmīgajā periodā samaksāju 800—900 eiro. Kādam citam tobrīd rokas varbūt nolaistos. Bet nu pārkāpu pāri šai birokrātijai un sakārtoju, kā vajag. Man ir ļoti laba grāmatvede, turpat LLKC apmācībās tiku pie kontaktiem, — it visā pozitīvo atrod Ieva Vecvagare.

Viņa mudina ikvienu interesentu, kas kaut vai tikai domā par savu mazo uzņēmumu, noteikti izmantot LLKC sniegtās iespējas. Ieva uzsvēr: — Galvenais ir piedalīties. Ja arī laika it kā trūkst, vienmēr jau pierādās — jo vairāk dari, jo vairāk vari izdarīt.

Viņa uzskata, ka informācija par topošajiem uzņēmējiem pieejamo atbalstu, apmācībām varētu reklamēt vēl plašāk, atbraukt novadīt kādu tikšanos arī ārpus Madonas, Tikmēr zināms, ka jau 14. oktobrī LLKC Madonas nodaļā norisināsies informatīvā diena, par ko drīzumā plašāk informēsīm. ■

MAF
Mediju atbalsta fonds

Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem